

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 5P/38/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3715210161
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Loduho
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2015:3715210161.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica, sudkyňa JUDr. Helena Loduho vo veci starostlivosti o maloleté deti - A. T., nar. X. XX. XXXX a X., nar. XX. X. XXXX L., zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Považská Bystrica, deti otca F. L., nar. X. X. XXXX, bytom Q. XXXX/XX, X. B., zastúpený D.. A. L., nar. X. XX. XXXX, bytom F. XXXX/XX, J. a matky F. L.H., nar. XX. X. XXXX, bytom P. XXX/X, J., zastúpená JUDr. Janou Ježíkovou, advokátkou AK v Považskej Bystrici, Námestie A. Hlinku 29/34 o zverenie detí do osobnej starostlivosti otca takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a.**

o d ô v o d n e n i e :

Otec maloletých detí podal na tunajší súd návrh, v ktorom uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Pov. Bystrica 11P 42/2013 zo dňa 8. 9. 2014 boli zverené maloleté deti do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Uviedol, že interval starostlivosti o deti bol 7-dňový a poukazoval na to, že v čase, keď mala mať matka detí podľa súdneho rozhodnutia deti v starostlivosti, musela si riešiť súkromné veci v súvislosti so sťahovaním sa do nového bydliska a nástupom do práce. Preto ho požiadala, aby sa nad rámec striedavej starostlivosti staral o deti, ktoré boli u neho takmer celé letné prázdniny a tiež sa dohodli, že deti spoločne prihlásia do materskej škôlky v Pov. Bystrici a zrušia škôlku v Rajci. Tiež uviedol, že s matkou detí sa dohodol, že bude prispievať na ich výživu 140,- € mesačne. Do podania návrhu však na výživu detí neprispela, pričom on sám je práceneschopný. Otec ďalej uviedol, že prvé tri septembrové dni deti navštevovali materskú škôlku bez problémov, avšak keď v sobotu 5. 9. 2015 doviedol deti k matke s tým, že 6. 9. 2015 príde po ne, starší syn nechcel s ním odísť a keďže nechcel situáciu komplikovať, nechal ho u matky s tým, aby ho v pondelok ráno odvieďa do škôlky. Po syna si prišiel v pondelok popoludní, pričom nadobudol dojem, že dieťa je zmanipulované a keď telefonoval s matkou, táto mu oznámila, že o deti sa bude starať osobne. Ďalej otec poukázal na to, že 13. 9. 2015 si išiel deti prevziať na základe súdneho rozhodnutia. Starší syn sa rozbehol späť za matkou s tým, že nevie ku komu má ísť a keďže ho na silu nechcel trhať, radšej odišiel. Uviedol, že nasledujúci deň navštívil opatrovníčku, ktorej toto oznámil a podal si návrh na predbežné opatrenie, ktoré tunajší súd v konaní 7C 67/2015 zamietol.

Otec ďalej uviedol, že dňa 16. 9. 2015 mu zavolať opatrovníčka p. J., že upozornila telefonicky matku, že porušuje rozhodnutie súdu a po rozhovore s ňou 17. 9. 2015 išiel pre syna A., pretože matka prisľúbila, že dieťa pripraví na odovzdanie otcovi. Syna si nezobral, pretože matka ho držala v ruke, držala v ruke mobil, pravdepodobne si situáciu nahrávala. Vyhrážala sa, že keď deti nebudú u nej, že sa zabije a povedala to aj pred synom. Otec tvrdil, že má obavy o psychiku matky detí, keďže aj súdny znalec zistil u nej ľahkú mentálnu retardáciu a teda by svojim skratovým konaním mohla ublížiť deťom. Domnieva sa tiež, že maloletý A. môže mať syndróm psychického týrania matkou, pretože druhý syn takýto problém nemal. Tiež poukazoval na to, že matka sa správala hystericky. Žije v domácnosti so svojim 83-ročným

otcom a teda spochybňuje to, že by jej v starostlivosti o deti mohol niekto pomôcť. Preto žiadal, aby súd jeho návrhu vyhovel.

Matka vo svojom písomnom vyjadrení, ktoré súdu dala prostredníctvom právnej zástupkyne, a na pojednávaní žiadala návrh zamietnuť. Poukazovala na to, že otec využil len ekonomickú situáciu matky a to, že požiadala o pomoc otca detí, čo teraz považuje za nesprávne, pretože otec toto zneužil proti nej. Mala za to, že nie je skutkový ani právny dôvod na to, aby deti boli zverené otcovi. Taktiež poukázala na znalecký posudok, ktorý bol v súvislosti so zverením detí do striedavej starostlivosti vypracovaný znalcom, z ktorého vyplýva, že je naivný, ovplyvniteľný a psychicky labilný človek a intelektové schopnosti má v pásme podpriemernej inteligencie. Poukazovala na to, že predchádzajúce rozhodnutie bolo správne a zákonné a návrh otca žiadala zamietnuť v celom rozsahu.

Opatrovníčka žiadala návrhu vyhovieť. Poukazovala na to, že v znaleckom posudku bolo konštatované, že maloleté deti aj napriek nízkemu veku dokážu zvládať fyzickú neprítomnosť matky aj na dlhšiu dobu niekoľkých dní v závislosti od toho s tým trávia čas bez matky. Uviedol tiež, že deti majú pevnú citovú väzbu k obojmu rodičom a zaoberala sa závermi znaleckého posudku. Ďalej poukazovala na to, že od septembra 2014, kedy bolo vo veci rozhodnuté začala prebiehať striedavá starostlivosť v týždňových intervaloch. Situáciu priebežne monitorovali, nakoľko si nebol istí, či matka vzhľadom na svoju zlú finančnú situáciu ako aj mentálne schopnosti potrebuje vedenie a poradenstvo. Uviedla, že matka si zabezpečila bývanie v Rajci, kde má v prenájme 2-izbový byt a dokázala tak deťom vytvoriť vhodné podmienky. Byt bol zariadený skromne, avšak vhodný pre deti. Opatrovníčka poukazovala na to, že v septembri 2015 sa dostavil na úrad práce otec, ktorý uviedol, že od leta pracuje matka v 3-smennej prevádzke a že starostlivosť zabezpečuje výlučne on. Poukazovala na to, že matka mu 4. 9. 2015 napísala čestné prehlásenie, že deti dáva do starostlivosti otca. Opatrovníčka tvrdila, že k zmene malo dôjsť pár dní po tom, čo deti boli u matky a že matka sa zase chcela starať o deti. Opatrovníčka tvrdila, že mal. A. pri odovzdávaní odmietol ísť k otcovi. Podľa vyjadrenia otca bol zmanipulovaný a matka mu ho napriek dohode odmietla dať. Preto matku opakovane upozorňovali na rešpektovanie súdneho rozhodnutia, čo matka nerešpektovala. Pri príchode otca reagovala afektívne, vykrikovala, že si niečo urobí a vytvárala situáciu traumatizujúcu pre dieťa. Preto dňa 28. 9. 2015 predvolali oboch rodičov. Dostavil sa však len otec. Preto matku telefonicky kontaktovali, táto uviedla, že sa s otcom nechce stretnúť a chce sa o deti starať. Opatrovníčka ďalej uviedla, že otec považoval ďalšie odovzdávanie detí za problematické a preto 28. 10. 2015 vykonali šetrenie v domácnosti matky, kde bol jej 82-ročný otec a 3 maloleté deti. Počas pracovných dní s ňou býva 42-ročná sestra, ktorá je po operácii kĺbu a v budúcnosti jej budú operovať aj ďalší kĺb. Podľa opatrovníčky matka vystupovala arogantne, rozprávala zvýšeným hlasom a na otca rozprávala, že na ňu kydá. Uviedla, že je pravdou, že požiadala otca o pomoc a chce pokračovať v striedavej starostlivosti. Matka sa mala vyjadriť, že deti nechcú ísť k otcovi a že matka kričala, že je to únos a volala na pomoc susedov. Opatrovníčka zistila, že matka potvrdila, že nechodí s dieťaťom k psychologičke a nevie čo diagnostikoval znalec u staršieho syna, pretože posudok nečítala. Deti do materskej škôlky nevedí, lebo nemá auto. Má však príslub, že dostane miesto v materskej škôlke v Rajci. Opatrovníčka uviedla, že matka má síce vytvorené podmienky pre výchovu, dokáže zabezpečovať starostlivosť o deti, avšak vzhľadom na svoju pracovnú vyťaženosť, starostlivosť necháva na otca a sestru so zdravotným postihnutím, ktorá pri chôdzi používa palicu. Preto nie je v záujme detí, aby sa o deti staral 82-ročný otec matky, ktorý zle počuje a sestra, ktorá má zdravotné problémy, kvôli ktorým je obmedzená v pohybe. Tiež na to, že matka vzhľadom na svoju mentálnu úroveň nedokáže identifikovať a zabezpečiť napĺňanie všetkých potrieb primerane k veku maloletých.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, opatrovníčky, oboznámil sa s obsahom spisu tunajšieho súdu 11P 42/2013, ďalej s obsahom spisu 7P 67/2015, s rozhodnutím Materskej školy v Rajci o prijatí mal. A. T. L. na predprimárne vzdelávanie, potvrdením o návšteve materskej školy, oboznámil sa s čestným prehlásením, ktoré podpísala matka dňa 4. 9. 2015, úradným záznamom ÚPSVaR z 28. 9. 2015 a 4. 9. 2015, odporúčaním Centra poradensko-psychologického poradenstva zo dňa 14. 9. 2015, rozhodnutím Materskej školy na Dukelskej ul. č. 977 o prijatí mal. A. T. T. X. L. do materskej škôlky a zistil nasledovné:

Rozsudkom tunajšieho súdu 11P 42/2013 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené. Na čas po rozvode boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matke, otcovi bola určená vyživovacia povinnosť. Proti rozsudku v časti o úprave práv a povinností rodičov k deťom bolo podané odvolanie a po rozsiahlom dokazovaní, okrem iného aj dokazovaní znalcom, súd rozsudkom zo dňa 8. 9. 2014 zveril

mal. deti do striedavej starostlivosti oboch rodičov s tým, že rodičom neurčil výživné vzájomne. Proti rozsudku bolo podané odvolanie, pričom odvolací Krajský súd v Trenčíne rozhodnutím 4CoP 83/2014 zo dňa 22. 1. 2015 potvrdil I. stupňové rozhodnutie súdu, ktorým deti boli zverené do striedavej spoločnej starostlivosti rodičov a v časti o výživnom od 26. 7. 2013 I. stupňový rozsudok zrušil. Následne súd rozsudkom zo dňa 22. 4. 2015 určil otcovi povinnosť prispievať na maloletého A. T. po 35,- € mesačne a na mal. X. po 30,- € mesačne. Proti tomuto rozhodnutiu bolo podané odvolanie a krajský súd odvolacie konanie v napadnutej časti v dôsledku späťvzatia návrhu zastavil a rozsudok I. stupňového súdu zmenil tak, že výživné na maloleté deti A. a X. zo strany navrhovateľa s účinnosťou od 1. 5. 2015 neurčuje.

Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že k takejto zmene pomerov nedošlo. Treba poukázať na to, že navrhovateľ zmenu pomerov videl v tom, že v lete tohto roku v dôsledku toho, že matka sa chcela zamestnať a presťahovala sa, mu zverila deti do výchovy aj v čase, keď podľa právoplatného rozhodnutia o striedavej starostlivosti ich mala mať ona. Vydala mu aj potvrdenie o tom a mal za to, že týmto sa matka detí vzdala a navyiac, že pri stretávaní sa s deťmi situáciu nezvláda, je hysterická, deti traumatizuje, predovšetkým staršie dieťa. Tiež videl zmenu pomerov v tom, že matka nespolupracuje pri odbornej liečbe syna A., s ktorým začal navštevovať psychologickú poradňu, že dieťa nedáva do škôlky, hoci si to vyžaduje príprava na jeho nástup do školy a že nie je spôsobilá zabezpečiť riadnu starostlivosť o dieťa. Treba povedať, že túto argumentáciu si nekriticky osvojil aj opatrovník.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že skutočne matka požiadala otca o pomoc v čase, keď si hľadala zamestnanie. Treba však zdôrazniť to, že tak urobila v snahe zabezpečiť si prostriedky na výživu detí a po tom, ako si toto zamestnanie našla aj zobrala návrh v konaní pred krajským súdom späť. Nemožno preto žiadnym spôsobom matke vyčítať, že sa snažila zabezpečiť výživu detí, ktorú podľa vlastného tvrdenia otca ju nemohol zabezpečiť v celom rozsahu, nakoľko je už rok práceneschopný, ale teraz už sa zamestnať môže. Keďže matka aj v súvislosti so sťahovaním požiadala o pomoc otca, urobila správne rozhodnutie, keď v snahe vyriešiť si všetko pre maloleté deti zverila do opatery ich biologickému otcovi. Ako konštatovala samotná opatrovníčka, bývanie vytvorila skromné, ale zodpovedajúce potrebám detí a deti mali všetko potrebné pre to, aby bola zabezpečená o ne riadna starostlivosť.

Celý problém vznikol po tom ako mala začať fungovať znova striedavá starostlivosť na základe právoplatného rozhodnutia súdu. Otec tvrdil, že matka syna A. nepripravuje a že ho manipuluje a že vytvára hysterické situácie. Treba však skonštatovať, že otec sa choval neštandardne v tom, že deti si chodil preberať za prítomnosti ďalšej osoby, zvyčajne matky, ktorá bezdôvodne natáčala situáciu, na čo matka detí mala výhrady a takýmto spôsobom dochádzalo ku konfliktom, obzvlášť keď dokonca asistovala pri tom aj polícia, hoci ju o to nepožiadala súd, takže tam policajti nemali čo robiť. Pri hodnotení tejto situácie opatrovník vychádzal len z tvrdenia otca, nemal žiadne objektívne podklady na to, aby tvrdil, že je to pravda a pokiaľ a žiadneho takéhoto stretnutia sa nezúčastnil. Opatrovník začal tvrdiť, že zmena pomerov nastala v tom, že matka si neprečítala znalecký posudok, spochybňoval jej mentálnu a psychickú spôsobilosť, avšak len jednostranne na strane matky. Tiež opatrovník spochybňoval možnosť matky sa postarať o deti tvrdiac, že jej sestra má zlý zdravotný stav.

Z tohto hľadiska súd považoval stanovisko opatrovníka za zaujaté, ktoré nemalo oporu v zákone, ani v skutkových okolnostiach. Predovšetkým by si mal opatrovník uvedomiť, že v konaní o zverení detí do striedavej starostlivosti bol vypracovaný znalecký posudok, kde znalec vyhodnotil mentálne aj duševné predpoklady oboch rodičov na základe svojho vzdelania a odbornej úrovne, ktoré bezpochyby opatrovník nemá. Na základe tohto posudku súd vyniesol právoplatné rozhodnutie, ktoré začal opatrovník spochybňovať v tomto konaní. Taktiež pokiaľ ide o posudzovanie zdravotnej spôsobilosti sestry matky, tvrdil niečo, čo nemal žiadnym spôsobom preukázané. Tvrdil, že zdravotný stav jej sestry neumožňuje jej pomáhať len preto, že má operovaný bedrový kĺb, pričom nemá opatrovník jediný dôkaz o tom, že by objektívne takýto problém existoval. Sám si protirečí, že matka má na jednej strane podmienky dobré a potom ich spochybňuje, čo takto viedlo k záveru súdu o zaujatom stanovisku opatrovníka. Opatrovník má viesť oboch rodičov k tomu, aby sa realizovalo právoplatné rozhodnutie súdu, čo opatrovník neurobil a nekriticky si osvojil tvrdenia otca.

Treba uviesť to, že rodičia sa bez problémov dohodli na tom, že v čase, keď matka si potrebovala vytvoriť podmienky sa o deti staral otec. Neexistuje lepšia dohoda ako táto, zvlášť, keď to viedlo k tomu, že matka si vytvorila bytové podmienky, zamestnala sa, aby užívala deti, pretože otec tvrdil, že vzhľadom na svoju práceneschopnosť nemôže na deti prispievať. A aj preto, že si tieto podmienky vytvorila, zobrala odvolanie vo veci výživného proti otcovi späť. Tiež opätovná realizácia striedavej starostlivosti o deti by bola bez problémov, keby otec si tieto problémy riešil výlučne s matkou detí, pretože cudzie osoby, včítane jeho matky, nemajú čo pri realizácii robiť a vytvárať tak konfliktné prostredie. Preto aj v konaní 7C 67/2015 súd nevyhovel návrhu na predbežné opatrenie. Súd nevidel dôvod na zmenu výkonu rodičovských práv a povinností, pretože matka po tom ako si vyriešila bytové a pracovné problémy, zapísala aj staršie dieťa do škôlky v mieste bydliska a v krátkom čase by sa malo uvoľniť miesto aj pre druhé dieťa. To, že deti boli zverené do striedavej starostlivosti bolo rozhodnuté po rozsiahlom dokazovaní a hlavne znalec jednoznačne sa vyjadril v tom smere, že je to najlepšie riešenie pre deti. Striedavá starostlivosť fungovala veľmi dobre a súd je presvedčený o tom, že aj bude, pokiaľ nebudú do toho zasahovať tretie osoby a nevhodným spôsobom aj opatrovník. Obe deti majú vytvorený veľmi dobrý vzťah k obojmu rodičom. Obaja rodičia si dobre plnia svoje povinnosti voči deťom a preto súd nevidel dôvod rozhodnutie meniť. Preto návrh v celom rozsahu zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne (trojmo).

Náležitosti odvolania:

- ktorému súdu je určené
- kto ho robí
- ktorej veci sa týka
- čo sleduje
- musí byť podpísané a datované
- proti ktorému rozhodnutiu smeruje
- v akom rozsahu rozhodnutie napáda
- v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny
- čoho sa odvolateľ domáha

Nepodaním odvolania v zákonnej lehote sa rozhodnutie stáva právoplatným a vykonateľným.